

ВПЛИВ МУЗИКИ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

¹Вінницький національний технічний університет;

Анотація

Досліджено питання впливу різних стилів музики, на організм дитини, та на її формування, що в подальшому дозволить неабияк поліпшити стан їх як фізичного так і душевного благополуччя.

Ключові слова: вплив музики, дитина і музикант, формування особистості, особистість і музикант.

Abstract

Investigating the question of the effect of various styles of music on the immune system of children and their development, which in turn would allow us to improve their physical and mental health.

Keywords: the effect of music, children and music, development of personality, personality and music.

Вступ

Впродовж останнього століття розквіту технічних засобів, комп'ютерів, буквально казкових чудес техніки, музика отримала неймовірне звучання. Музику чути скрізь і всюди, на радіо, по телебаченню, на концертах. У всі часи слухачами кожного із жанрів музики були різного віку: молодь, діти, школярі, старі, дорослі, і абсолютно на всіх без виключення, музика неабияк впливає, формуючи особистість загалом, та підтримуючи чи пригнічуючи її протягом усього життя.

Метою даної роботи є висвітлення проблемного питання, питання впливу музики на формування особистості, а саме вплив музики на розвиток дитини.

Основна частина

Протягом останнього десятиліття, прогрес магнітно-резонансної томографії зробив можливим глибоко досліджувати вплив музики на організм людини, а саме на його формування як особистості так і біологічної істоти взагалі. До речі, одним із перших, хто науково пояснив позитивний вплив музики на людину, був Піфагор, а Гіппократ навіть лікував музикою безсоння та епілепсію.

Соціологія музики – це наука про взаємодію музики і суспільства та вплив конкретних форм її суспільного побутування на музичну творчість, виконавство і публіку [1]. Від характеру і методології поставлених в соціології музики завдань виділяють три її напрями: теоретична, історична і прикладна. Теоретична соціологія музики займається вивченням загальних закономірностей взаємодії музики і суспільства. Історична соціологія музики вивчає факти історії музичного життя суспільства. У сферу емпіричної соціології музики входить дослідження і узагальнення фактів, що відносяться до ролі музики в сучасному суспільстві [2].

Важко сказати, що саме заставляє конкретну людину вибрати ту чи іншу музику, але саме той підхід, що йдеться саме про тембральну різницю, незаперечний: обробки класичних диско- і поп-хітів хеві-метал групами – нерідкісне явище, але важко уявити собі любителя диско, який погодиться танцювати під улюблені мелодії з таким виконанням, незважаючи на те, що музикант, по суті, залишається тією ж. Натомість прихильник року буде слухати такі обробки з задоволенням. Тобто йдеться не просто про споживання музики як продукту, а про споживання її окремих частин [3].

Щоб виявити як впливає музика на формування особистості та які музичні уподобання переважають у сучасному молодіжному середовищі можна взяти до уваги дослідження, яке проводились серед студентів Саратовської державної консерваторії ім. Л.В. Собінова, студентів факультету мистецтв та художньої освіти Педагогічного інституту СГУ, а також соціально-гуманітарного та біологічного факультетів Саратовського державного університету ім. Н. Г. Чернишевського. Усього в дослідженні взяли участь 260 студентів у віці з 17 до 25 років. Респонденти були розподілені на дві групи: 1) студенти-музиканти (63 дівчат, 65 юнаків); 2) студенти-немузиканти (65 дівчат, 67 хлопців). Було виявлено, що у більшості студентів музичні уподобання змінюються, зокрема у відношенні до класичної музики. При розгляді причин змін своїх

музичних смаків студенти найчастіше спостерігався вплив друзів, найближчого оточення, реклами і моди. Дослідження показало, що для всіх респондентів музика є важливою і невід'ємною частиною їхнього життя. Не дивно, що 93% студентів із загального числа респондентів вважають себе меломанами. Однак при цьому більшість віддають перевагу тільки якомусь одному музичного жанру. Серед любителів поп-музики дівчат виявилось в 2,5 рази більше, ніж юнаків. Відносно ставлення студентів-немузикантів до класичної музики – 95% респондентів ставляться до неї позитивно. В результаті даного дослідження було виявлено, що соціальні уявлення про музику в групах «музиканти» і «немузиканти» мають значні відмінності. Для групи «музиканти» під час прослуховування музики важливим є її якість, ідейний зміст текстів пісень, а для групи «немузиканти» лише емоційна характеристика.

Звичайно, що на кожен тип слухачів музика певним чином впливає: як позитивно, так і негативно. Давно відомо, що музика здатна впливати на стан людини. Вона може породжувати у нас деякі емоції і відчуття. Американський вчений-медик Девід Елкін, довів, що гучний звук негативно впливає на живі організми. Його експерименти показали, що під впливом такої музики призупинявся ріст рослин. А риба, піддана впливу так званої «важкої музики» у поєднанні із миготінням світла, взагалі загинула. Не менш цікаві результати він отримав під час експериментів із водою. Коли ставив колбу наповнену водою біля музичної колонки, з якої лунали симфонії Бетховена і Моцарта, то кристали води набували гарної і правильної форми. А коли включав важкий рок, то вода наче замерзала. Так само музика впливає і на людину. Фахівці стверджують, що має значення не тільки стиль музики, ритм і тональність, а й те, на якому музичному інструменті було виконано твір. Так, гра на фортепіано допомагає гармонізувати психіку. Звуки органа стимулюють мозкову діяльність. Звучання струнних інструментів викликає у людини співчуття, готовність до самопожертви. Духові інструменти сприяють роботі дихальної системи, очищають легені і бронхи. Будь-яка музика знімає м'язову напругу і підвищує рухливість. Вважається, що музика Моцарта активізує мозкову діяльність. Дослідженнями встановлено: дитина здатна розрізняти звуки по їх висоті вже в перші місяці свого життя. Особливо очевидний цей факт, у тих, хто стали професійними музикантами. Вражаючи здібності проявив Моцарт у чотири роки, він грав на органі, скрипці, в п'ять років, створював перші твори. Провівши ряд експериментів, учені довели, що хворі, які слухали класичну музику, видужували в два рази швидше, ніж ті, хто класику не слухав [4].

Майже всі види музичної діяльності на первинних засадах доступні дітям, вони забезпечують різнобічність музичного та загального розвитку особистості дитини. Через виховання естетичного ставлення до навколишнього світу, через розвиток здібностей, емоційного співпереживання почуттів і думок, виражених у творах, дитина входить в образ. Вплив музики спонукає її до «чудової здатності радіти за інших, переживати за чужу долю, як за свою».

Дитина, спілкуючись з музикою, розвивається всебічно, вдосконалюється фізичний вигляд дитини, встановлюються гармонійні зв'язки. У процесі співу розвивається не тільки музичний слух, але і співочий голос, а, отже, і голосовий руховий апарат. Музично ритмічні рухи спонукають до правильної постави, координації рухів, їх гнучкості й пластичності.

Дитина здатна відчувати характер, настрої музичного твору, співпереживати почуттєво, виявляти емоційне ставлення, розуміти музичний образ, помічати хороше і погане, долучатися тим самим до різних видів художньої діяльності. Діти також здатні вслухатися, порівнювати, оцінювати найбільш яскраві і зрозумілі музичні явища [5].

Висновки

Отже, музика неабияк впливає на формування особистості. Від того яку музику прослуховує дитина, залежить не лише її вподобання в зрілому віці, а й її психічний, духовний стани, тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Перегуда Є.В. Соціологія: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2012. – 140 с.
2. Соціологія культури: Навчальний посібник / За ред. О. Семашка, В. Пічі. – К.: Каравела; Львів: Новий Світ-2000., 2002. – 333 с.
3. Адорно Т.В. Теорія естетики: монографія / Адорно Т. В. – К.: Основи, 2002. – 518 с.

4. Новицкая М. Влияние различных музыкальных жанров на психическое состояние человека / Новицкая М. // Психологический журнал. – 1974. – Т.5. – № 6. – С.79.
5. Левітін Д. Світ у шести піснях / Левітін Д. // Наукове видання. – 2008. – 320 с.

Донат Васильович Мельник – студент групи О-146, факультет автоматизації та комп'ютерних систем управління, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: don.melnik@gmail.com;

Науковий керівник: **Микола Дем'янович Прищак** – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Donat V. Melnik – student, Department of of Automation and Computer Systems, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail : don.melnik@gmail.com;

Supervisor: **Mykola D. Prysachak** – candidate of pedagogical sciences, associate professor of the faculty of psychology and humanitarian sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.